

Goede zaaibedbereiding fundament voor hoge ruwvoeropbrengst mais

Beter zaaibed, meer mais

Een goede voorbereiding van het zaaibed voor mais is belangrijk om een snelle en egale opkomst te garanderen. Juist de jeugd-groei bepaalt de uiteindelijke ruwvoeropbrengst. Melkveehouders moeten mais leren zien als een echte akkerbouwteelt.

tekst **Annelies Debergh**

De basisprincipes van de maisteelt zijn de afgelopen jaren amper veranderd. Toch raakt de zaaibedbereiding in de praktijk soms wat vergeten. 'Melkveehouders zijn geen akkerbouwers', geeft maisspecialist Herman van Schooten van Wageningen Universiteit aan. 'Het gaat in de praktijk nog wel eens mis. Dan zie je bijvoorbeeld een onregelmatige opkomst van het gewas, wat onder meer de onkruidbestrijding bemoeilijkt. Een snelle en egale opkomst heeft een behoorlijk effect op de opbrengst.'

Van Schooten omschrijft de voorwaarden voor een goed zaaibed. Na de diepere bodembewerking wordt de ondergrond aangedrukt en de bovengrond verwerkt tot een losse top laag. 'Het zaadje moet op de vaste ondergrond komen te liggen.

De diepte van het losmaken moet dus op zaaidiepte gebeuren. Een lossere top laag warmt eerder op, de vaste ondergrond zorgt ervoor dat het zaadje voldoende vocht krijgt om te kiemen.'

Bemesten kort voor inzaaien

Gert Van de Ven, werkzaam aan de Hooibeekhoeve in Geel en maisspecialist voor het Landbouwcentrum voor Voedergewassen (LCV), beaamt de voorwaarden voor een goed zaaibed. 'De bodembewerking moet in goede omstandigheden gebeuren', voegt hij daaraan toe. De groei van de bedrijven zorgt ervoor dat melkveehouders de grondbewerkingen soms forceren. 'Pas als de grond er echt klaar voor is, is het zinvol om met de zaaibedbereiding te starten.'

Bert Mensink: 'Met MaisChallenge fris aan de maisteelt beginnen'

In 2012 wonnen Bert en Guus Mensink uit Dedemsvaart de MaisChallenge, een wedstrijd van NAJK en Limagrain om de kennis van de maisteelt te vergroten en daarmee het rendement van de ruwvoerproductie te verhogen. Na de editie in 2012 nemen de broers Mensink ook in 2104 deel aan de wedstrijd.

'We verbouwen dit jaar 20 hectare mais', geeft Bert Mensink aan. De 250 melkkoepen en bijhorend jongvee krijgen een rantsoen met 60 tot 70 procent mais. 'Veertig hectare mais kopen we aan bij de loonwerker. Ons bedrijf is zo intensief dat mais het beste ruwvoer is om aan te kopen.'

Deelnemers aan de MaisChallenge krijgen twee hectare van een bepaald maisras ter beschikking en gaan zo de uitdaging met elkaar aan. De twee hectare mais moet vervolgens apart worden ingekuuld. 'We hebben daarom meteen 18 hectare van hetzelfde ras bijbesteld nadat we de cijfers uit de rassenlijst hebben bestudeerd. Zo blijft het apart inkuilen ook praktisch goed haalbaar. We ijveren altijd voor een zo lang mogelijk groeiseizoen en proberen vanaf 20 april de mais te zaaien', geeft Bert Mensink aan.

Deelnemen aan de wedstrijd betekent ook drie tot vier bijeenkomsten bijwonen. 'Bij de startvergadering worden

bijvoorbeeld bemesting en grondbewerking doorgenomen. Je wordt actief bijgeschoold en krijgt enkele tips mee zodat je weer fris aan het nieuwe groeiseizoen begint.'

Snelle en egale opkomst van mais belangrijk voor hoge ruwvoeropbrengst

Volgens beide maisspecialisten is het belangrijk om drijfmest zo kort mogelijk voor het groeiseizoen toe te dienen. 'Bij toediening voor het ploegen kan de mest iets dieper geïnjecteerd worden, bij niet-kerende bewerking of na het ploegen is het beter om de mest iets minder diep in te brengen. Zo zit de beschikbare mest dicht bij de plant.' Herman van Schooten wijst op de nieuwe gps-technieken. 'Met gps is het mogelijk om drijfmest in rijenbemesting toe te dienen kort voor het zaaien van de mais. Door bemesting en zaaien op elkaar af te stemmen, kan de maisplant de drijfmest beter benutten.' Met de steeds strengere mestwet is het goed om te weten wat je geeft, vindt Gert Van de Ven. 'Veehouders voeren bij voorkeur een volledige bodemanalyse en een mestanalyse uit om nauwkeurig mest te kunnen toedienen.' Voor de toediening van kunstmest biedt rijenbemesting voordelen. 'De werking is in geval van rijenbemesting veel efficiënter. Dat is bij een dalende mestgift interessant.' Zaaien kan vanaf 20 april. 'Het meest optimaal is om te zaaien tussen 20 april en 10 mei', zegt Herman van Schooten. 'Zo vroeg mogelijk is mooi, maar de bodem moet voldoende op temperatuur zijn, zodat het gewas een vlotte start maakt.'

Aandacht voor bodemconditie

De aandacht voor de bodem is belangrijk, niet alleen op korte, maar ook op lange termijn. Van de Ven: 'Het aandeel dat uit de bodem moet komen, wordt steeds groter, dus wordt het ook belangrijker om een ideale bodemconditie na te streven.' Hij heeft het onder meer over de zwaardere machines. 'Met zaaicombinaties van 12 ton vind je de rijsporen later in het seizoen altijd terug. Zelfs als het zaaibed optimaal is voorbereid, dan is door die verdichting bij het zaaien het fundament voor een goede teelt snel weg.'

In dat kader noteren beide maisspecialisten dat veehouders vroegere rassen moeten durven kiezen. 'Nog vaak kijken melkveehouders naar rassen met de hoogste opbrengst', stelt Herman van Schooten. 'Maar een later ras betekent een langer groeiseizoen en vergroot het risico op een oogst in moeilijke conditie.' Een vanggewas kan dan pas laat gezaaid worden. 'Zo kan het vanggewas minder goed ontwikkelen en mis je de aanvoer van extra organische stof en het vastleggen van stikstof. Met strengere mestnormen moeten ook melkveehouders leren om de voordelen van een tussenteelt optimaal te benutten.' |

Op 81-jarige leeftijd is **Jan de Groot** overleden. Pal nadat hij in 1963 de ouderlijke boerderij op het Kampereiland had overgenomen, diende Anna 61 zich aan als een van de eerste Nederlandse koeien met 100.000 kg melk. De Groots bestuurlijke carrière moest toen nog beginnen: bij de fokvereniging en de ki-vereniging van Kampen. De eerste bleef zelfstandig toen een golf van fusies zich voltrok, vaak onder aanvoering van De Groot. Hij was intussen ook voorzitter van de vereniging die de beroemde fokveekeuring in Ommen organiseerde. Vooral de samenwerkingsverbanden op ki-gebied gingen in de jaren tachtig in een sneltempo: Jan de Groot werd voorzitter van het

Jan de Groot

Dick Mevius

oostelijke blok – met Sunny Boy als blikvanger – en bestuurder bij de landelijke overkoepeling Holland Genetics. Ook werd hij bestuurslid en lid van het dagelijks bestuur van de landelijke veeverbeteringsorganisatie NRS. De Groot speelde na zijn afscheid – waarbij hij werd benoemd als ridder in de orde van Oranje Nassau – nog een belangrijke rol bij de onderhandelingen die leidden tot de oprichting van CR Delta. Zijn grootste verdienste als bestuurder school in het oplossen van problemen, zo werd algemeen ervaren – daarom was zijn inbreng juist in die cruciale periode van de veeverbetering van groot belang.

Professor **Dik Mevius** is benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau. Hij dankt de onderscheiding aan zijn jarenlange inzet voor het terugdringen van het gebruik van antibiotica in de dierhouderij. Mevius legde ook de basis voor het oprichten van de Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit (SDa). Vanaf het begin tot 1 januari 2014 was Mevius voorzitter van het SDa-expertpanel.